

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-646DG	Θεατρική Αγωγή και Γραμματισμός	10
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστική Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Επιλεγόμενο	Τέχνες στην Εκπαίδευση	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Χατζηπαντελή Αγγέλα	1 ^ο ή 2 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Εξ Αποστάσεως	N/A	Κανένα

Στόχοι του μαθήματος

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες:

- Να ερμηνεύουν την πολυσημία του γραμματισμού μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής επικοινωνίας και της καθημερινής ζωής.
- Να επεξηγούν ποιες επιστημολογικές συνθήκες της θεατρικής αγωγής συμβάλλουν σημαντικά στην προώθηση του πολυγραμματισμού.
- Να περιγράφουν συγκεκριμένες θεατρικές πρακτικές και συμβάσεις που ενισχύουν την αλληλεπίδραση μεταξύ θεατρικής αγωγής και κριτικού γραμματισμού, προσδιορίζοντας σε κάθε περίπτωση με ποιο τρόπο συντελείται αυτή η επίδραση.
- Να επισημαίνουν το φάσμα των λειτουργιών που καλύπτει ο συναισθηματικός και ηθικός γραμματισμός, επιδεικνύοντας τη στενή συνάφεια που έχουν αυτές οι λειτουργίες με το πεδίο της θεατρικής αγωγής.
- Να προσδιορίζουν σε ποιους τομείς του γλωσσικού γραμματισμού μπορεί να συμβάλει θετικά η θεατρική αγωγή (π.χ. ακρόαση, ομιλία, γραπτός λόγος), επισημαίνοντας συγκεκριμένες προϋποθέσεις του πεδίου που ενθαρρύνουν αυτό το αποτέλεσμα.
- Να αναλύουν τη διαδικασία της δημιουργικότητας, παρουσιάζοντας τις γνωστικές διεργασίες που συντελούνται μέσα σε αυτή και πώς λειτουργούν διαλεκτικά μέσα στο πεδίο της θεατρικής αγωγής.
- Να εξηγούν την έννοια της φαντασίας από τη διττή προοπτική της ψυχολογίας και της φιλοσοφίας, εντοπίζοντας διαφορετικές συνθήκες της θεατρικής αγωγής που απαιτούν την ενεργοποίηση και των δύο αυτών όψεων της φαντασίας.
- Να συζητούν κριτικά την επιστημολογική παρουσία του εκπαιδευτικού μέσα στη θεατρική αγωγή σε συνάρτηση με την παιδαγωγική της δημιουργικότητας και τον πολυγραμματισμό.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Να αναπτύξουν θεωρητική γνώση για την έννοια του πολυγραμματισμού μέσα από το πεδίο της θεατρικής αγωγής.
2. Να προσδιορίζουν το ρόλο της σύγχρονης εκπαίδευσης στην ανάπτυξη του πολυγραμματισμού, αναδεικνύοντας σχετικά ζητήματα και παιδαγωγικές πρακτικές.
3. Να αποκτήσουν πρακτική γνώση για τη συμβολή του θεατρικής αγωγής στην προώθηση του πολυγραμματισμού, περιγράφοντας συγκεκριμένες επιστημολογικές συνθήκες του πεδίου που ενισχύουν σημαντικά αυτή τη συνεισφορά.
4. Να εξετάζουν κριτικά πώς η επικοινωνία ηθοποιού/θεατή, που συντελείται στη θεατρική αγωγή, συμβάλλει ουσιαστικά στην καλλιέργεια του κριτικού γραμματισμού.
5. Να συζητούν τον επιδραστικό ρόλο της διαλογικής μάθησης που συντελείται μέσα στο πεδίο της θεατρικής αγωγής στην κατασκευή του ήθους των μαθητών.
6. Να εκθέτουν επιχειρήματα σχετικά με το πώς η θεατρική αγωγή μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν διαπροσωπικές και ενδοπροσωπικές ενάρετες διαθέσεις.
7. Να εφαρμόζουν θεατρικές συμβάσεις, θεατρικά παιχνίδια και τεχνικές που συμβάλλουν άμεσα στην ενίσχυση του γλωσσικού γραμματισμού, επιλέγοντας κάθε φορά τις καταλληλότερες στρατηγικές ανάλογα με τη στοχοθεσία.
8. Να σχεδιάζουν μια διδασκαλία βασισμένη στη θεατρική αγωγή, αναγνωρίζοντας μέσα από τη δομή της ποιες μορφές του γραμματισμού είναι υπό έμφαση.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Διερεύνηση ορισμών που πηγάζουν μέσα από την πολυσημία της έννοιας του γραμματισμού (γλωσσικός/συναισθηματικός/ηθικός/ τεχνολογικός γραμματισμός κ.ά.)
2. Συσχέτιση του πολυγραμματισμού με διάφορες εκφάνσεις της κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής του ανθρώπου
3. Μελέτη της συνάφειας μεταξύ θεατρικής αγωγής και πολυγραμματισμού
4. Εξέταση κοινωνιο-γλωσσολογικών και κοινωνιολογικών θεωριών της απόκτησης της γλώσσας
5. Ανάλυση της σημειολογίας της θεατρικής αγωγής σε σχέση με την ανάπτυξη του συναισθηματικού/ηθικού/γλωσσικού γραμματισμού
6. Ερμηνεία του διαλόγου ως μια κεντρική επιστημολογική συνθήκη της θεατρικής αγωγής και η συμβολή του στην καλλιέργεια του ήθους των μαθητών
7. Ενσωμάτωση του κριτικού γραμματισμού μέσα σε θεατρικές τεχνικές και θεατρικά παιχνίδια
8. Σχεδιασμός διδασκαλίας θεατρικής αγωγής σε συνάρτηση με την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και του πολυγραμματισμού
9. Κριτική επεξεργασία της επιστημολογικής παρουσίας του εκπαιδευτικού στο πεδίο της θεατρικής αγωγής

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδασκτικές μέθοδοι

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, ανάλυση μελέτης περίπτωσης, μελέτη βιβλιογραφίας & σημειώσεων μαθήματος, ατομικές δραστηριότητες, παρακολούθηση οπτικογραφημένων μαθημάτων, σχεδιασμός διδασκαλίας

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Ατομική εργασία, δραστηριότητες, συμμετοχή στο forum, τελική εξέταση

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Τέχνες και Εκπαίδευση: Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης των γλωσσών.	Αργυρίου, Μ. & Καμπύλης, Π. (Επιμ.).	Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου	2011	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς (Χ. Παπαδήμα, Μτφρ.).	Augusto, B.	Θεσσαλονίκη: Σοφία.	2013	
Το θέατρο ως μορφοπαιδευτικό αγαθό στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία. Παράμετροι και ζητούμενα της έρευνας.	Γραμματάς, Θ.,	Στο: http://theduarte.org .	2012	
Δημιουργικότητα και μεταμορφώσεις. Πρακτικά της 4ης Διεθνούς Συνδιάσκεψης για το Θέατρο και τις Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση.	Γκόβας, Ν. (Επιμ.).	Αθήνα: Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση	2004	

<i>Η αγωγή του καταπιεζόμενου (Γ. Κρητικός, Μπφρ.).</i>	Freire, P.,	Αθήνα: Ράππα.	1977	
The aesthetics of representation: dramatic texts and engagement.	Gallagher, K.	<i>The journal of aesthetic education</i> , 39(4), 82-94.	2005	
<i>Η συναισθηματική νοημοσύνη.</i>	Goleman, D	Αθήνα: Πεδίο.	2011	
Aretaic pedagogy: How we can transform the aesthetics of good teaching.	Hadjipanteli, A.	<i>The Curriculum Journal</i> , 29(4), 448-463.	2018	
<i>Η κοινωνική δόμηση του γραμματισμού.</i>	Κωστούλη ς, Τ. (Επιμ.)	Αθήνα: Επίκεντρο (Κεφ. 1-3).	2009	
Το θέατρο Forum του Augusto Boal για εκπαιδευτικούς.	MacDonald, S., & Rachel, D.	<i>Εκπαίδευση & Θέατρο</i> , 1, 42-49.	2009	
Η πολυμορφία της δραματικής/θεατρικής αγωγής: Μοντέλα και στόχοι.	Neelands, J.	<i>Εκπαίδευση & Θέατρο</i> , 9, 58-66.	2008	
The art of togetherness: Reflections on some essential artistic and pedagogic qualities of drama curricula.	Neelands, J.	<i>NJ Drama Australia Journal</i> , 33(1), 9-18.	2009	
Drama, community and achievement: Together I'm someone. In M. Anderson & J. Dunn (Eds.), <i>How drama activates learning: Contemporary research and practice</i> (pp. 15-29).	Neelands, J., & Bethany, N.	London/New York: Bloomsbury Academic	2013	
<i>Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του γλωσσικού γραμματισμού.</i>	Παπαδημητρίου, Φ. & Ασημακοπούλου, Δ.	Αθήνα: Επίκεντρο (Κεφ. 9, 10, 12, 13, 14).	2012	

	(Επιμ.).			
Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση.	Χαραλαμπόπουλος, Α. (Επιμ.)	Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη.	2006	
Integrating Drama and English: Literacy and Oracy in Action.	Winston, J.	English Drama Media, 1(1), 25-29.	2004	
Οπτικός γραμματισμός και πολυτροπικότητα. Ο ρόλος των εικόνων στη γλωσσική διδασκαλία στο βιβλίο γλώσσας της β' δημοτικού.	Γρόσδος, Σ.	Θεσσαλονίκη: Παιδαγωγική ή Σχολή Α.Π.Θ. (αδημ. Μεταπτυχιακή διατριβή).	2008	
<i>Frames of mind: The theory of multiple intelligences.</i>	Gardner, H.	New York: Basics Books.	1983	
<i>Language as social semiotic.</i>	Halliday, M.A.K.	London: Arnold.	1978	
Creating a shared field of meaning: An action theory of dialogue. In N. C. Roberts (Ed.), <i>The transformative power of dialogue</i> (Research in Public Analysis and Management, Volume 12) (pp. 203-241). Limited.	Isaacs, W. N.	Emerald Group Publishing	2002	
<i>Speaking, listening, and drama.</i>	Kempe, A., & Holroyd, J.	London: David Fulton.	2004	
<i>Multiliteracies: Literacy Learning and the design of social Futures.</i>	Kress, G.	London: Routledge.	2000	

<i>Theatre and education.</i>	Nicholson, H	New York: Palgrave Macmillan.	2009	
<i>Δημιουργικότητα και καινοτομία στο σχολείο και την κοινωνία.</i>	Ξανθάκου, Γ.	Αθήνα: Διάδραση.	2011	
<i>Language and literacies.</i>	O'Brien, B.	British Associations for Applied Linguistics.	1999	
Drama, speaking and listening: The treasure of oracy. In M. Anderson & J. Dunn (Eds.), How drama activates learning: Contemporary research and practice (pp. 159-177).	O'Toole, J., & Stinson, M	London/New York: Bloomsbury Academic	2013	
Drama, creating and imagining: Rendering the world newly strange. In M. Anderson & J. Dunn (Eds.), How drama activates learning: Contemporary research and practice (pp. 111-124).	Saxton, J., & Miller, C.	London/New York: Bloomsbury Academic.	2013	
<i>The craftsman.</i>	Sennett, Richard	London: Penguin Books.	2009	
<i>Thought and Language.</i>	Vygotsky, L.	United States: MIT Press.	1986	
Νους στην κοινωνία: Η ανάπτυξη των ανώτερων ψυχολογικών διαδικασιών (Α. Μπίμπου και Σ. Βοσνιάδου, Μτφρ.).	Vygotsky, L.S.	Αθήνα: Gutenberg.	1997	
<i>Drama and Language Arts: What Research Shows.</i>	Wagner, B. J.	Portsmouth NH: Heinemann.	1998	

<i>Drama, Literacy, and Moral Education.</i>	Winston, J.	London: David Fulton	2000	
--	-------------	----------------------------	------	--